

Київський Політехнік

Заснована 21 квітня 1927 р.

№39-40
(3501-3502)

22 листопада
2024 р.

Виходить
двічі на місяць

ГАЗЕТА НАЦІОНАЛЬНОГО ТЕХНІЧНОГО УНІВЕРСИТЕТУ УКРАЇНИ «КИЇВСЬКИЙ ПОЛІТЕХНІЧНИЙ ІНСТИТУТ ІМЕНІ ІГОРЯ СІКОРСЬКОГО»

Сьогоднішні інвестиції в підготовку кадрів – запорука успішного бізнесу в майбутньому

Під час урочистостей, присвячених відкриттю у Навчально-науковому інституті атомної та теплової енергетики (ННІАТЕ) КПІ ім. Ігоря Сікорського науково-навчальної лабораторії "Опалення, вентиляція та кондиціювання повітря", ректор університету Анатолій Мельниченко акцентував увагу присутніх на тому, що "впровадження у дію сучасного технологічного обладнання у навчальній аудиторії, яке надане надійними діловими партнерами університету – ТОВ "Профінстал" та ТОВ "Аеростар", – яскравий доказ того, що приватний бізнес зацікавлений в якісній підготовці майбутніх інженерів. Сьогоднішні інвестиції в підготовку кадрів вищої кваліфікації – запорука успішного бізнесу в майбутньому".

Система обробки, охолодження, підігріву повітря на основі застосування приливно-циркуляційної установки з механічним спонуканням повітряного потоку дозволяє спостерігати за процесами осушенння повітря через охолодження у фреоновому теплообміннику реверсивного теплового насосу "повітря-повітря". А якщо необхідно підвищити температуру у приміщенні? Для цього функціонує електронагрівач, який завдяки роботі пристройів електронної диспетчеризації дозволить досягти необхідного температурного режиму. Унікальність комплексної, високотехнологічної лабораторії у тому, що тут вивчається не лише процес роботи окремих пристріїв, а й функціонування розгалуженої вентиляційної системи.

Під час виконання практичних робіт студенти зможуть за допомогою системи моніторингу спостерігати за температурними та вологісними показниками, які змінюються під час обробки повітря (охолодження, нагрівання, змішування повітряних потоків). А допомагатиме у цьому електронна система ідентифікації вентиляційних процесів.

За словами генерального директора ТОВ "Профінстал" Арсентія Ляшенка, разом з партнерами компанія, що спеціалізується на здійсненні проектування та монтажу інженерних мереж, забезпечила студентів можливістю глибоко вивчати будову сучасних систем

обробки повітря та процеси їхньої експлуатації. І мова не лише про втілення задуму щодо впровадження в навчальний процес засобів сучасної інженерії, а й у створенні діючої моделі вентиляційної системи.

Компанія "Профінстал" працює у сфері проектування та монтажу інженерних мереж у промисловості, а також генерального підряду кваліфікаційно або інженерно-складних об'єктів і здійснює їхній сервіс. Тож навчальні посібники від неї, які кафедрі теплової та альтернативної енергетики ННІАТЕ подарували колеги Арсентія Ляшенка, – це своєрідний ілюстрований альбом, де міститься корисна інформація про основні поняття зі сфери аеродинаміки, гіdraulіки, вентиляції, кондиціонування, тепловитрат, систем автоматизації тощо. Це означає, що здобувачі освіти забезпечені корисною навчальною та довідковою інформацією.

На переконання технічного директора ТОВ "Аеростар" Дениса Буличова, колектив компанії, що займається виробництвом повного спектру енергоефективного обладнання для вентиляції, кондиціонування приміщень, зацікавлений у поліпшенні навчального процесу, розвиткові і вдосконаленні лабораторної бази кафедри теплової та альтернативної енергетики.

Завідувачка кафедри теплової та альтернативної енергетики ННІАТЕ Ольга Чернусенко вважає, що творча взаємодія між компаніями "Профінстал", "Аеростар" і Навчально-науковим інститутом атомної та теплової енергетики КПІ ім. Ігоря Сікорського може забезпечити подальший розвиток дуальної освіти не лише для студентів цього інституту, але й для усіх здобувачів освіти, які бажатимуть створювати наукові проекти в теплоенергетичній галузі.

Віктор Задворнов

Студенти та працівники ФСП зустрілися з Послом Румунії в Україні

Нешодавно КПІ ім. Ігоря Сікорського відвідав Надзвичайний і Повноважний Посол Румунії в Україні Александру Віктору Мікула. Згідно з програмою візиту поважного гостя зустріли представники факультету соціології і права (ФСП). Зустріч зі студентами факультету відбулася в смартукриті "CLUST Space", де Александру Мікула взяв участь у сесії "запитань-відповідей".

Протягом майже двох годин посол відповідав на запитання, що хвилюють молодих фахівців. Мова йшла, передовсім, про відносини України і Румунії, євроінтеграцію й вступ України до НАТО та досвід Румунії в подоланні перепон на цьому шляху. Також обговорювали питання поглиблення співпраці КПІ та румунських університетів. За словами посла, "потенціал для співпраці КПІ та румунських університетів дуже великий. Дві основні програми, за якими ми можемо зробити перші кроки, – це програми "Erasmus +" та "Горизонт Європа", в яких ваш університет вже досяг значних результатів". Також Александру Мікула зауважив, що Україна і Румунія залишаються одна для одної певною мірою загадковими, і наголосив на необхідності вибудовувати нові шляхи культурного обміну та діалогу. Він нагадав про важливі історичні постаті, пов'язані з обома країнами, як-от Іван Mazepa, Пилип Орлик, які завершили своє життя на території Румунії, та Ольга Кобилянська, яка народилася на нинішній території Румунії.

Отож зустріч відкрила широкі перспективи для налагодження сталих і продуктивних взаємовідносин КПІ з потенційними партнерами в Румунії та визначила певні найбільш цікаві для цього напрями.

Інф. "КП"

Для навчання, досліджень і забезпечення гарантованого електророживлення

Якщо ті, хто використовує Wi-Fi в стінах університету, поцікавляється, звідки надходить сигнал, більшість побачить на екранах своїх гаджетів логотип "KPI-Telecom-Huawei". Назва відомої телекомуникаційної компанії на них з'являється невипадково: за кілька років та надала КПІ серверне обладнання й понад 300 промислових точок доступу до Wi-Fi, які дозволили повністю покрити бездротовим інтернетом кампус і університетські гуртожитки. Передавала вона й інше обладнання для наукових та освітніх цілей. Однак співпраця між компанією "Хуавей Україна" та КПІ ім. Ігоря Сікорського, що розпочалася 14 вересня 2016 року з підписанням Меморандуму про взаєморозуміння, не обмежується допомогою університету в розвитку лише його матеріальної бази: політехніки отримували і її іменні стипендії, кращі зі студентів КПІ відвідували штаб-квартиру "Huawei", компанія обладнувала сучасні лабораторії, на базі університету відкрито Академію інформаційних і мережевих технологій, авторизовану "Huawei", зрештою, на радіотехнічному факультеті започатковано дуальну форму освіти в рамках сертифікатної програми "Мережеві технології Huawei" тощо. Проте розповідь про всі аспекти цієї співпраці може бути предметом окремого матеріалу, а в межах цього ми зупинимося на черговому доброчинному акті дарування ТОВ "Хуавей Україна": КПІ отримав від компанії новітнє обладнання задля посилення навчального і науково-технічного потенціалу університету.

Отже, 6 листопада під час візиту до КПІ ім. Ігоря Сікорського делегації керівництва компанії "Huawei", очолюваної вице-президентом по країнах Європейського регіону – президентом зі зв'язків з громадськістю та комунікації в Європі Джином Йонгом, представники дочірнього відділення компанії в Україні "Хуавей Україна" передали кіївським політехнікам нові пристрої для навчання, проведення досліджень і забезпечення безперебійним електророживленням факультету електроенерготехніки та автоматики. Договір про дарування та акт передачі обладнання підписали Джин Йонг і ректор КПІ ім. Ігоря Сікорського Анатолій Мельниченко.

Певна річ, перед підписанням офіційних документів відбулася розмова керівництва університету та факультету – отримувача нової техніки з гостями, основною темою якої було обговорення вже досягнутих результатів співпраці та перспектив її поглиблення.

Обладнання від компанії "Хуавей Україна"

"За роки плідного співробітництва "Хуавей Україна" та КПІ імені Ігоря Сікорського ми досягли значних успіхів, які стали важливим стартом для наших студентів і для розвитку галузей енергоефективних і информаційно-комунікативних технологій та цифрового управління енергосистеми в Україні, – такими словами розпочав цю зустріч ректор університету Анатолій Мельниченко. – Співпраця з компанією "Хуавей" є чудовим прикладом того, як взаємогідна партнерська допомога може сприяти інноваційному розвиткові та реалізації спільних амбітних проектів".

Що ж до подальшого розвитку партнерства, то серед найцікавіших для обох сторін його напрямів є, передусім, реалізація спільних інноваційних проектів і проведення наукових досліджень в галузі кібербезпеки, антен та інформаційних технологій, впровадження в КПІ нових курсів і сертифікатних програм компанії, розширення числа програм дуальної освіти з наступним працевлаштуванням випускників університету в підрозділі компанії, робота в спільних енергетичних проектах – у галузі відновлювальних джерел енергії та енергоефективності тощо.

Про отриману нову техніку розповів представникам університетських медіа завідувач кафедри відновлюваних джерел енергії факультету електроенерготехніки та автоматики Василь Будько: "Нам передали два літій-залізо-фосфатні акумулятори, систему моніторингу їхнього зарядження (BMS-систему) та систему заряду електромобілів. Це обладнання буде встановлено в смарт-лабораторії DIDGITAL POWER LAB, яку компанія "Хуавей Україна" спільно з компанією "Атмосфера-Дистрибуція" обладнала в лютому цього року на

Джин Йонг та Анатолій Мельниченко

ФЕА, і яка нині використовується в навчальному процесі та в дослідницьких роботах. За рахунок збільшення ємності наших акумуляторних батарей ми можемо розсредити кількість точок гарантованого електророживлення в межах факультету і забезпечити робочі місця гарантованою електроенергією".

За його словами, в лабораторії в межах дисципліни, що називається "Фотоенергетика", студенти бакалавруту вивчають процеси перетворення сонячної енергії в електричну з накопиченням її в реальних системах акумулювання. Здобувачі вищої освіти мають можливість досліджувати в реальному часі процеси перетворення енергії через систему моніторингу – як перетворення сонячної енергії в електричну, так і її накопичення та подальшу видачу споживачеві. Тож нове обладнання дозволить збільшити кількість місць для роботи студентів і кількість варіантів досліджень. Він нагадав, що від компанії "Атмосфера-Енергія природи" факультет отримав ще й сучасні двосторонні фотоелектричні системи, які мають кращі показники перетворення сонячної енергії, ніж більшість існуючих. І за рахунок використання цих нових зразків fotoelementiv і тих станцій, які було встановлено раніше, студенти можуть порівнювати ефективність перетворення та збільшення генерації при застосуванні сучасних технологій. "Вони, по-перше, відпрацьовують реальні режими роботи на фотоелектричних станціях, а по-друге, навички проектування на основі foto- і акумулюючих систем провідних виробників", – пояснив Василь Будько.

Слід зауважити, що нині на українському ринку праці запит на фахівців зі встановлення та обслуговування фотоелектричних станцій дуже високий. Пояснюються це, звісно, серйозними руйнуваннями, які завдав ворог українській енергетиці, і необхідністю диверсифікації джерел енергопостачання аж до створення енергонезалежних будинків і домогосподарств. Тому кількість компаній, які розробляють і здійснюють монтаж і налагодження таких систем, зростає разом з потребою у фахівцях. Отож студенти факультету електроенерготехніки та автоматики на лабораторній установці в DIDGITAL POWER LAB відпрацьовують реальні режими на реальному обладнанні – такому, яке компанії нині встановлюють своїм замовникам. Зауважимо, що компанії "Хуавей Україна" та "Атмосфера" є провідними в цьому сегменті відновлювальної енергетики і роблять свій внесок у забезпечення енергетичної безпеки країни.

Варто додати, що обладнання, яке отримав університет, є не лише навчальним і дослідницьким. Воно може слугувати й для забезпечення факультету електророживленням у разі вимкнення електроенергії. "Воно вже гарно зарекомендувало себе в цьому плані за вісім місяців роботи. Всі ми пам'ятаемо літній період, коли значна частина генеруючих потужностей була виведена на планові ремонти (маються на увазі атомні електростанції), значна частина теплових електростанцій зазнала суттєвих пошкоджень, і саме сонячна енергетика забезпечувала найбільшу підтримку енергосистеми. DIDGITAL POWER LAB дозволила розмістити на факультеті п'ять точок гарантованого електророживлення, і це дозволило забезпечити живленням Приймальну комісію, деканат і низку кафедр, тобто завдяки цьому обладнанню вдалося зберегти нормальну діяльність факультету", – розповів Василь Будько. І насамкінець висловив впевненість у тому, що додаткове обладнання, яке передали факультету представники компанії "Хуавей Україна", дозволить факультетові завдяки збільшенню ємності розвести і обладнати точки електророживлення на всіх його кафедрах.

Дмитро Стефанович

АДРЕСИ УСПІХУ

Вихованці МАН – майбутній нинішні студенти КПІ

Шороку в студентську спільноту Київської політехніки вливались випускники школ – учасники та переможці всеукраїнських і міжнародних конкурсів та олімпіад. Серед найактивніших – учні Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ". Газета "Кіївський політехнік" неодноразово розповідала про ліцеїстів-винахідників – вихованців Київської МАН, які згодом ставали студентами КПІ ім. Ігоря Сікорського, та їх наставників. Продовжуємо цю гарну традицію.

Шоу винаходів та інновацій "INOVA". 16-19 жовтня 2024 р. відбулося традиційне Міжнародне інноваційне шоу "INOVA" – виставка винаходів, яка з 1971 року проходить у м. Загреб (Хорватія). Це шоу винаходів та інновацій – один з найдавніших наукових заходів, який щороку об'єднує винахідників з Європи, Азії, Океанії, Африки, Північної та Південної Америки. Цього року до виставки долучилося близько 500 учасників з 20 країн світу. Українську делегацію представив 31 учасник.

"INOVA 2024" стала ще одним яскравим підтвердженням таланту та потужного наукового потенціалу української молоді. Юні науковці продемонстрували свої інноваційні проекти на міжнародній арені, довівши, що українські винахідники здатні змінювати світ", – з гордістю говорять у Київському відділенні МАН.

Золото у скарбничку нашої команди принесла ліцеїстка 11-го класу Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ" Софія Столляр. Її проект "Розробка інтелектуальної системи для автоматизації моніторингу та управління транспортною системою міста Києва з використанням штучного інтелекту" (керівники: вчитель інформатики Іван Комаров і завідувачка відділення інженерії та матеріалознавства Київської МАН Станіслава Ігнатова) також посів III місце у Всеукраїнському конкурсі-захисті МАН 2023/2024 н.р. А ще Софія взяла участь у Міжнародній науково-технічній конференції студентів та аспірантів "Перспективи розвитку інформаційно-телекомунікаційних технологій та систем" на базі XVIII Міжнародної науково-технічної конференції "Перспективи телекомунікацій 2024".

А ми згадуємо здобутки ліцеїстів попередніх років, нині студенів КПІ, про кого писав "Кіївський політехнік". "золото" Андрія Мавріна на "INOVA-2023" (див. "КП" №31-32, 2023), золоті медалі на "INOVA-2022" у Андрія Мавріна, Анастасії Куруленко, Михайла Муцького та Ігоря Кличенка (див. "КП" №31-32, 2022), а з виставки "INOVA-2021" золоту медаль привезла Софія Павлова (див. "КП" №37-38, 2021 і "КП" №39-40, 2022).

Варшавська виставка. З 14 до 16 жовтня 2024 року відбулась Варшавська міжнародна виставка винаходів (International Warsaw Invention Show, IWIS). У цьому заході взяли участь представники з багатьох країн Європи, Америки, Африки та Азії, які продемонстрували близько 300 винаходів.

Нашу країну представляла команда Малої академії наук України, до складу якої увійшли 9 юніх науковців. У здобутку команди 3 золоті, 2 срібні, 4 бронзові медалі та 5 спеціальних відзнак.

Ліцеїстка 11-го класу Політехнічного ліцею НТУУ "КПІ" Аріна Хмелюк отримала "срібло" та спецприз від World Invention Intellectual Property Associations. Напередодні, на Всеукраїнському конкурсі-захисті МАН, її проект "Вдосконалення процесу сортування сміття з використанням нейронної мережі" (керівники: Іван Комаров, Олег Козленко) посів I місце. До того ж улітку дівчина пройшла тритижневе навчання за програмою "BizCamp", а у вересні успішно виступила у фіналі регіонального етапу міжнародного конкурсу з молодіжного підприємництва World Youth Entrepreneurship Challenge.

І знову згадуємо ліцеїстів, які здобули медалі у попередні роки, а потім стали студентами КПІ та продовжують свою винахідницьку діяльність. На "IWIS 2020": "золото" отримали Станіслав Скоробогатов і Володимир Карапан, а "срібло" – Варвара Бабич (див. "КП" №18, 2021 і "КП" №33-34, 2021), а на "IWIS 2022": "золото" у Андrijia Mavrina та "срібло" у Михайлa Muцьkого (керівники проектів: Oleg Kozlenko, Oksana Spivak, див. "КП" №3-4, 2023).

"Наїж вихованці вкотре продемонстрували свої надзвичайні здібності на міжнародній арені. Серед сотень робіт з усього світу вони здобули блискучі перемоги. Пишаємося, що ліцеїсти продовжують найкращі традиції ліцею – перемоги у міжнародних змаганнях та впевнену інтеграцію в світовий науковий простір", – наголошують у Політехнічному ліцеї НТУУ "КПІ".

Надія Ліберт

ОСВІТНІ ОБРІЇ

Поглиблення співпраці між академічною спільнотою та виробничим сектором, поєднання освіти та індустрії для підготовки нової генерації інженерів сприяє їхньому майбутньому працевлаштуванню на сучасних виробництвах з можливістю подальшого навчання та розвитку, з гідною заробітною платнею й широкими кар'єрними перспективами.

У рамках стратегічного партнерства між Національним технічним університетом України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" та Київським заводом підйомально-транспортного обладнання (КЗ ПТО) студенти магістратури кафедри автоматизації електромеханічних систем та електроприводу ФЕА отримали унікальну можливість ознайомитися з найсучаснішими виробничими процесами на реальному підприємстві. Відвідування виробничих потужностей заводу дозволило студентам на практиці побачити результати застосування передових європейських технологій, зокрема в галузі автоматизації електромеханічних систем.

Київський завод ПТО (<https://kzpto.com.ua/uk/> – лідер українського кранобудування та найбільший виробник вантажопідйомальних кранів у Східній Європі. "Щорічно ми виготовляємо понад 140 кранів. Тисячі механізмів нашого виробництва щоденно піднімають та переміщують сотні тисяч тон вантажів. Надійно та вчасно", – запевняють виробничі.

Під час екскурсії студенти ознайомилися з усіма етапами виробництва – від створення електросхем і складання шаф керування до найновіших розробок у сфері автоматизації. Вони побачили всі стадії виробничого процесу – від проектування до фінального тестування продукції. Таке занурення у практичні аспекти діяльності заводу стало для них цінним доповненням до теоретичних

знань, що є важливим етапом у підготовці майбутніх інженерів.

Від керівника відділу персоналу Руслана Сергієнка студенти дізналися про умови працевлаштування, можливості кар'єрного зростання та отримали практичні поради щодо успішного старту у професійному житті. Також обговорили питання соціальних гарантій, перспектив навчання та розвитку. Серед них – корпоративні курси англійської мови, персональні курси різних напрямів і рівнів, різноманітні спортивні заходи, можливості забезпечення працівників житлом.

Передові виробництва співпрацюють з КПІ

Під час екскурсії на Київський завод підйомально-транспортного обладнання

повів про основні завдання відділу, використання спеціалізованого програмного забезпечення на підприємстві та особливості співпраці з міжнародними партнерами.

Він відповів на численні технічні питання студентів, а також надав рекомендації щодо розвитку кар'єри у сфері електричної інженерії.

"Співпраця КПІ ім. Ігоря Сікорського та Київського заводу ПТО є прикладом ефективного синтезу науки і виробництва, сприяє підготовці висококваліфікованих фахівців. Завдяки такій взаємодії студенти отримують не тільки теоретичні знання, але й безцінний практичний

досвід, що є основою їх подальшого професійного зростання", – зауважують науковці кафедри автоматизації електромеханічних систем та електроприводу.

"Ми зацікавлені у формуванні та навчанні молодих спеціалістів галузі машинобудування, – зазначив генеральний директор Київського заводу ПТО Олексій Севастьянов. – Саме тому ми співпрацюємо з кращими університетами України та пропонуємо студентам не лише цікаву й пізнавальну екскурсію, але й можливість пройти виробничу практику та працевлаштуватися на нашему підприємстві".

Сергій Ковбаса,
заслужений працівник освіти України, завідувач кафедри АЕМС ЕП

МАЙБУТНІМ ВСТУПНИКАМ**KPISchool – для майбутніх КПІшників**

З 28 жовтня до 2 листопада в КПІ ім. Ігоря Сікорського в межах профорієнтаційних заходів для школярів пройшов Інженерний тиждень "KPISchool". Його спільно організували і провели факультети, навчально-наукові інститути й відділ професійної орієнтації – Центр розвитку кар'єри ДНВР. Цей проект реалізується вже кілька років поспіль. Уже традиційно організатори провели інженерну школу під час шкільних осінніх канікул в онлайн-режимі. Отож вільні від навчання в школах, ліцеях і гімназіях старшокласники мали змогу прийти до КПІ і взяти участь у заняттях безпосередньо в університеті.

Протягом тижня НН ІЕЕ, ФЕА, НН ММІ, ХТФ, ФБМІ, НН ІАТЕ, НН ІТС, ФЕЛ проводили різноманітні практикуми, майстер-класи і презентації. Викладачі університету показували школярам, наскільки цікавими, різноманітними і корисними можуть бути інженерні специальності. Наведемо, для прикладу, назви кількох занять на факультетах і в інститутах університету, які активно відвідували школярі: "Створення робот-платформи та програмування елементів

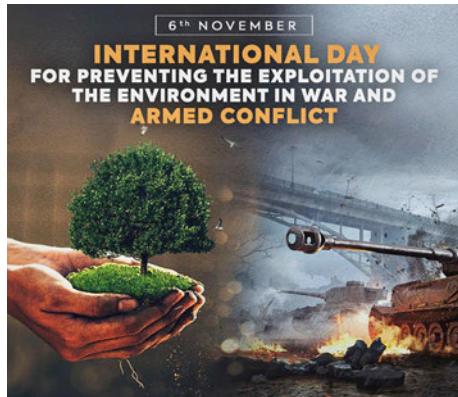
Arduino"; інтенсив "Зв'язок в Україні. Перспективи розвитку та використання. Інженерна справа у світі телеком"; воркшопи "Енергія з води", "Водень – паливо майбутнього", "Будинок – як стати енергонезалежним"; практикуми "Сучасні комплекси систем фізичного захисту", "Ядерний реактор. Як це працює", "Вода в атомній енергетиці"; воркшопи "Фракталі в біомедичній інженерії, природі та мистецтві", "Зварювання в медицині".

Цієї осені на заняттях інженерної школи зареєструвалися 105 учасників, було проведено 12 зустрічей на факультетах/інститутах університету. За словами керівниці відділу професійної орієнтації – Центру розвитку кар'єри ДНВР Наталя Пожарської, спостерігається збільшення вмотивованих дітей, які цікавляться інженерною справою та інноваційними розробками. Утім, це не означає, вважає вона, що нам не потрібно і надалі збільшувати оберті в профорієнтаційному напрямку. Навпаки, слід максимально залучати освітню спільноту до процесу формування усвідомленого ставлення до вибору майбутньої професії шкільною молоддю.

Володимир Школьний

Про екологічні наслідки війни в Україні: від форуму в КПІ до семінару в штаб-квартирі ООН

Питання, що були порушені на форумі та в його Декларації, розглядалися і на семінарі "Екологічна безпека під час війни та збройних конфліктів", що відбувся 6 листопада 2024 року в штаб-квартирі ООН і був приурочений до Міжнародного дня запобігання експлуатації довкілля під час війни та збройних конфліктів. Адже особливу увагу на ньому було приділено саме екологічним наслідкам війни в Україні.

Семінар об'єднав державних і громадських діячів з понад 20 країн світу. Його учасники обговорили масштаби екологічного збитку, завданого Україні; питання підвищення обізнаності міжнародної спільноти про регіональні та глобальні наслідки російсько-української війни; шляхи привернення уваги до необхідності правової оцінки екологічних збитків та організації заходів для їхнього відшкодування і притягнення винних до відповідальності; стимулювання глобальної співпраці для захисту довкілля під час збройних конфліктів та, сказати б, з перших вуст отримали інформацію про зусилля України з відновлення довкілля на підтримки міжнародних партнерів.

Модератор заходу – член парламенту та колишній міністр закордонних справ Фінляндії Пекка Гаавісто – навіс численні приклади руйнівних наслідків війни для природи в Сирії, Афганістані, Ліберії, Судані та інших регіонах світу і наголосив на важливості об'єднання зусиль для реалізації пункту 8 Української формулі миру (у ньому, нагадаємо, йдеться про ключові напрями забезпечення екологічної безпеки та протидії екологічним наслідкам війни – прим. ред. "КП"). Він наголосив, що світова спільнота повинна допомогти Україні оцінити завдану шкоду, розробити заходи реагування, юридично оцінити і зафіксувати випадки екологічних злочинів для подальшого відшкодування збитків і притягнення винних до відповідальності, а також відновити довкілля через рекультивацію, розмінування, відновлення лісів, створення природоохоронних зон і очищенню вод. При цьому підкреслив, що екологічна безпека вимагає скородинованих зусиль держав, міжнародних організацій і суспільства для сталого відновлення та захисту природи, що забезпечить мир і добробут наступним поколінням.

Про глобальні екологічні наслідки війни в Україні говорили на семінарі постійний представник України при ООН Сергій Кислиця та постійна представниця Фінляндії при ООН Еліна Калкку. У виступі Сергія Кислиці було наведено вражуючу статистику: лише у 2024 році в Україні пожежами знищено понад 24 тис. гектарів лісу, що спричинило викиди в атмосферу 180 млн тон CO₂ – еквіваленту річної експлуатації понад 90 млн автомобілів, що загрожує не лише їй, а й іншим країнам через транскордонний характер цих загроз. Отож він закликав міжнародну спільноту активно підтримувати Україну у відновленні дов-

читачі "Кіївського політехніка" напевно пам'ятають інформацію про роботу Міжнародного екологічного форуму "Екологія і Мир", який пройшов у середині травня в КПІ (див. "Кіївський політехнік" 2024, № 19-20). У межах програми форуму в університеті було організовано міжнародну науково-практичну конференцію з аналогічною назвою та конкурс стартап-проектів і науково-технічних розробок в екологічній сфері – як секцію традиційного Всеукраїнського

фестивалю "Sikorsky Challenge". Учасники форуму прийняли Декларацію, в якій визначили низку головних меседжів, які вони прагнули донести до світового співовариства. Цей документ було скеровано до ЕКОСОР (ООН), ЮНЕСКО, МАГАТЕ, Європейської Комісії, інших впливових міжнародних організацій та до урядів держав світу з метою ініціювати притягнення росії до відповідальності за злочини воєнного екоциду в Україні.

кілля, надаючи допомогу та проводячи правову оцінку збитків.

На переконання Міністра захисту довкілля та природних ресурсів України Світлани Гринчук, яка також виступила на семінарі, нині екологічна безпека Європи нерозривно пов'язана з її військовою безпекою. І це підтверджують досвід України та реєстрація завданої їй екологічної шкоди: внаслідок військових дій її природному середовищу завдано збитків на суму, що перевищує 71 млрд доларів США. Адже по інфраструктурі, зокрема по енергетичних об'єктах та житлових будівлях було випущено понад 10 тис. ракет, і тільки

Христина К.Дурбак наголосила, що екологічні злочини, вчинені росією в Україні, не є поодинокими інцидентами – вони стали можливими через байдужість міжнародного права та інституцій. І що відповідно до статті 7 Міжнародного кримінального суду, що стосується руйнування навколошнього середовища, наслідки цих дій є злочинами проти людяністі, тож лише зміна ставлення міжнародної спільноти та об'єднання зусиль задля допомоги Україні можуть зупинити цей руйнівний процес.

Тривогою був просякнутий виступ генерального директора офісу в Нью-Йорку Міжнародного агентства з атомної

загроз стало замінування понад 170 тисяч квадратних кілометрів української території – близько 28% загальної площи країни. Замінування не лише вивело з обігу значні площи орних земель, але й загострило глобальну продовольчу кризу, особливо в країнах, що залежать від українського експорту зерна. Знищенню понад 500 тисяч гектарів лісів і природоохоронних зон привело до значної втрати біорізноманіття та підвищення викидів парникових газів, що негативно впливає на глобальну кліматичну стабільність. Підкрив Каховською гідроелектростанції в 2023 році спричинив затоплення понад 100 тисяч гектарів земель, залишивши близько мільйона людей без доступу до питної води. Це створило загрозу транскордонного забруднення води та повітря, що вже торкається Польщі й Угорщини. Окупація Запорізької АЕС, обстріли та перебой з постачанням електроенергії створюють безпрецедентний ризик ядерної катастрофи, наслідки якої матимуть руйнівний вплив на здоров'я, економіку та довкілля всього континенту. Михайло Згурівський наголосив, що війна завдає непоправної шкоди здоров'ю українців, і тому Українська Рада Миру започаткувала програму "Мир та Здорова Україна", яка зосереджується на наданні психологічної допомоги пораненим військовим, ветеранам та переселенцям. Михайло Згурівський також розповів, що завдяки успішному українському стартапу – платформі "Розмова" – понад 750 професійних психологів вже надають підтримку постраждалим. Насамкінець він закликав міжнародну спільноту до рішучих та спільніх дій, щоб піклати край цій війні, яка не тільки знищує нації, але й загрожує екологічній стабільності планети.

Радиця з адвокатії недеревальної організації РАХ (Нідерланди) Бріттані Ресер вказала на необхідність документування завданіх збитків для розуміння конкретних екологічних ризиків, оперативно

реагування та вживання заходів щодо пом'якшення наслідків, а також для встановлення відповідальності за шкоду довкіллю (реєстр збитків та провадження в Міжнародному кримінальному суді) і підвищення обізнаності у сфері міжнародної політики щодо екологічних аспектів збройних конфліктів та екоциду тощо.

У заключному обговоренні із заявами на підтримку України в подоланні екологічних наслідків війни і наполяганням на необхідність притягнення до відповідальності тих, хто завдає шкоди довкіллю під час конфліктів, виступили представники Болгарії, Нідерландів, Литви, Франції, Латвії та ЄС.

Підбиваючи підсумки семінару, Пекка Гаавісто наголосив на одностайній підтримці міжнародною громадськістю пункту 8 Української формулі миру, спрямованого на розв'язання проблем екологічних наслідків війни. Він запропонував підтримати діяльність Міністерства захисту довкілля та природних ресурсів України як координатора спільніх зусиль для захисту довкілля під час війни і підкреслив важливість організації скоординованих заходів, спрямованих на відновлення та охорону навколошнього середовища України, а також притягнення винних за завдану руйнування до відповідальності. Лише глобальна співпраця та підвищення екологічної свідомості можуть допомогти запобігти екологічним трагедіям та забезпечити стабільне й безпечне існування для майбутніх поколінь.

За інф. Української Ради Миру

Семінар у штаб-квартирі ООН

Виступ голови Української Ради Миру Михайла Згурівського на семінарі ООН

у жовтні 2024 року росіяни запустили 2 тис. дронів на ці об'єкти. Вона також навела численні докази знищення природи на окупованих територіях – від незаконного використання ґрунту до вивезення тварин із заповідника "Асканія-Нова". Світлана Гринчук наголосила, що Україна, яка діє згідно зосьмим пунктом Української формулі миру, робить все можливе для подолання екологічних наслідків війни, включаючи очищення земель, відновлення лісів і створення природоохоронних зон.

На підтримку слів української колеги виступив Міністр клімату та довкілля Фінляндії Кай Мюккяnen, який підкреслив, що Україна відстоює своє право на існування як суверена нація та, водночас, бореться проти колоніалізму від імені всього демократичного світу. Він також поінформував про спільну зі Світланою Гринчук роботу на міжнародній конференції з екологічної безпеки, що відбулася в Гельсінкі 19 жовтня 2024 року, де було визначено чотири ключові аспекти цієї проблеми: оцінка шкоди та руйнування природного середовища України, забезпечення відповідальності за нанесені збитки, відновлення довкілля, пошкодженого війною, та підвищення стійкості до зміни клімату й екологічних катастроф у майбутньому.

Про роль ООН у моніторингу екологічних наслідків війни говорив Директор Програми ООН з навколошнього середовища (UNEP) доктор Джаміль Ахмад. Він розповів про дослідження впливу військових конфліктів на навколошнє середовище у різних країнах світу, зокрема і Україні, та про наслідки підриву дамби Каховської ГЕС. А ще – про представлену на конференції з відновлення України в Берліні (11-12 жовтня 2024 року) платформу дій щодо "зеленого відновлення" України, підготовлену спільно Міністерством навколошнього середовища Німеччини, ОЕСР та Економічною комісією ООН-Європа. А засновниця й голова міжнародної організації World Information Transfer доктор

Майбутнє виростає з теперішнього

Після закінчення війни країна, на думку експертів, потребуватиме будівельників й архітекторів, інженерів й айтішників, працівників сфери транспорту й логістики та інших. Престиж інженерної професії – ступінь поваги до неї в суспільстві, – що останнім часом занепав, знову має зрости. Адже інженери – це в першу чергу творці нового, передового, націлені на прогрес у суспільстві. І приклад випускників КПІ ім. Ігоря Сікорського є підтвердженням цього.

Потужна бронемашинка, що одного вересневого дня з'явилася на Політехнічній, привернула увагу перехожих. Ті зустріялися, дивувалися, ставали до розмови. Машина гризно-глибко вигляду, на великих колесах, сіро-зеленкуватого кольору, погрозливо шкірилась як одночасно викликала захоплення неприхованою міццю. Це випускник НН ММІ Артем Ющук демонстрував прототип нового бронеавтомобіля "Inguar3", створеного для Сил оборони в його власній компанії "Inguar Defence".

Початки. А починалося все зі студентського гуртка "Формула Студент КПІ", де під керівництвом професора Віталія Пасічника, тоді завідувача кафедри інтегрованих технологій машинобудування ММІ, хлопці конструювали та виготовляли боліди й навіть взяли участь в інженерних змаганнях "Formula Student" поряд з командами відомих європейських вишів, які мали потужних спонсорів і матеріальну базу. Гуртківці вчилися працювати з машинами, шукати спонсорів і презентувати продукт. До речі, майже всі "конструктори-механіки-пілоти", хто 10 років тому створював у КПІ перші гоночні авто, працюють тепер на машинобудівних підприємствах, а восьмого – в компанії "Inguar Defence".

Ще будучи студентами, Артем з друзями орендували гараж і почали надавати послуги з ремонту та тюнінгу машин, зокрема і для європейських перегонів. (*Для нефахівців: тюнінг – це не лише зовнішнє оформлення, а й удосконалення машини та зміна її заводських особливостей і параметрів.*) Робота копітка, відповідальна і недешева.

Велика війна. З перших її днів хлопці прагнули бути корисними. Спочатку ремонтували старі радянські трамваї, які були терміново потрібні ЗСУ для перевезення бронетехніки, готовували до відправки на фронт канадські бронеавтомобілі "Senator" (перші партії цих машин були розроблені для поліції і не дуже підходили для фронтових умов).

Ремонтували й інші машини для військових, поступово розширяючись. "До нас потрапляли різні види бронеавтомобілів і навіть БТРи", – згадує Артем Ющук. Зі спілкуванням з військовими він добре розумів, яким повинен бути сучасний броньовик. І разом з друзями вирішив створити таку машину.

"Inguar3". Для розробки бронеавтомобіля зібрали молоду команду: найстаршому – 25 років, наймолодшому – 22. Розповідає Артем Ющук: "Військові використовують бронеавтомобілі на особливо небезпечних ділянках фронту. Туди, де є ворожі дрони, диверсанти або міни, екіпаж їде на броньовику. Від цих машин потрібна швидкість, прохідність та захист від вибухів.

Зазвичай українські броньовики виготовляють на базовому шасі. Виробники купують пікап (найчастіше – "Ford F550") і на нього нашаровують броню та додаткове обладнання. Це найбільш швидкий та дешевий спосіб створити бронеавтомобіль, але він має певні обмеження за вагою, а отже – і щодо броні. Для машини "Inguar3" створили власне шасі, здатне тримати захист рівня STANAG 3, тобто витримувати влучання 7,62-міліметрових бронебійних куль, уламків від 155-міліметрових снарядів та підрив на протитанковій міні. Такого рівня захисту на серійних броньовиках не досягала жодна українська компанія".

На сьогодні "Inguar3" – це мультифункціональний модульний броньовик з унікальною конфігурацією. Він може трансформуватися в десантний автомобіль, пікап чи носій важкого озброєння. Уже пройшов тест-драйв на полігоні в Києві та в зоні бойових дій, де машина виконувала функції евакуації й підвезення особового складу. Високу оцінку автомобілю дали військові 12-ї бригади спецпризначення "Азов". Машину допущено до експлуатації в Міноборони – компанія вже готова укладати контракти. Також бронеавтомобіль вже має сертифікат якості STANAG 3 від НАТО. Якщо все вдасться, то може здобути місце на світовому ринку.

У КПІ. Та повернемось на Політехнічу. Артем не лише продемонстрував свій витвір, а й виступив перед студентами

з лекцією: "Як КПІ стане новим ядром сучасної технічної освіти в Україні і що потрібно робити студенту, аби стати потужним високооплачуваним спеціалістом". Він ще раз наголосив, що "Inguar Defence" планує збирати броньовики для захисників та відроджувати професію інженера, для цього компанія бере стажерів з рідного КПІ і має намір запустити інженерну школу: "Університет нині – можливість залучити до оборони країни сотні нових ідей. Освоювати, реінженірити, розробляти. Звісно, крутіше було б робити машини для перегонів. Але щоб повернутись до цього завтра, маємо попрацювати для перемоги сьогодні. І довести всім, що нове ядро якісної технічної освіти тут, в самому серці Києва". Зауважимо, що захід просто неба об'єднав студентів різних факультетів та інститутів КПІ ім. Ігоря Сікорського, зокрема НН ММІ, НН ІАТ, ІХФ, ФЛ, НН ІМЗ, НН ГТС, ПБФ, РТФ, ФЕА, ФІОТ та ФММ.

"Формула Студент КПІ" – це не просто гурток, це легендарна спільнота, яка існує вже понад 10 років і виховала цілу плеяду талановитих інженерів, започаткувавши безліч успішних проектів, включно з розробкою бронемашини та створенням платформи "Котигорошко", – зазначили в НН ММІ. – Сьогоднішні інженерні досягнення – це результат маленьких кроків, що робляться з великою пристрастю та наполегливістю. Бронеавтомобіль "Inguar", легендарний проект "Формула Студент КПІ", розвиток "ТехноХАБу КПІ" – усе це починалося з простих ідей, але завдяки праці та натхненню стало великим. Кожен із вас може стати частиною цих історій успіху. Тож не бійтеся робити перший крок та досліднітесь до команди FS KPI, якщо мрієте втілювати свої інженерні розробки".

Дійсно, майбутнє виростає з теперішнього, але зароджується воно й починає розвиватись в минулому.

Надія Ліберт

Демонстрація прототипу бронеавтомобіля "Inguar3"

СПОРТМАЙДАНЧИК

Команда КПІ – переможець чемпіонату Києва з шахів серед студентів ЗВО

Організатори чемпіонату та команда КПІ ім. Ігоря Сікорського

У КПІ ім. Ігоря Сікорського 11-12 листопада відбувся чемпіонат з шахів серед команд студентів ЗВО за програмою ХХ літньої Універсіади м. Києва 2024-2025 рр. Організатори змагання – Федерація шахів України, Комітет фізичного виховання та спорту МОН України, ГО "Київська шахова федерація".

Місцем для проведення чемпіонату вже не вперше було обрано смартшептер "CLUST Space" Науково-технічної бібліотеки КПІ. Це приміщення виявилося найзручнішим для проведення таких турнірів, недарма ж шахові бatalії в укритті не переривалися і під час оголення повітряних тризубів. У змаганнях узяли участь 20 команд столичних вишів і 120 учасників. Це рекордна кількість команд і учасників порівняно з аналогічними турнірами, які проходили в столиці України. До складу команд входили пе-

реважно кандидати в майстри спорту та першорозрядники.

У перший день відбувалися командні змагання зі швидких шахів (рапід), другого дня в особистій програмі чоловіки та жінки змагалися в категорії "бліц".

Перше місце в турнірі виборола команда КПІ ім. Ігоря Сікорського, до якої входили студенти Назар Лаптій з НН ПСА, Олександр Ряхін з ФПМ, Артем Титянюк з ФІОТ, Павло Гончаров з ФІОТ, студентки Ульяна Єщенко з НН ІАТ, Юлія Кравець з ХТФ, Кіра Дробот з ФПМ та аспірант Глеб Пар-

фьевон з РТФ. Друге місце посіли шахісти з Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, третє – команда Київського національного університету будівництва і архітектури.

Б особистому залику у чоловіків перемогу здобув Михайло Тобак з Київського національного університету ім. Тараса Шевченка. Назар Лаптій з НН ПСА КПІ ім. Ігоря Сікорського виборов друге місце. Серед жінок перемогла студентка з НН ІАТ КПІ ім. Ігоря Сікорського Ульяна Єщенко, а третє місце у студентки з ХТФ КПІ ім. Ігоря Сікорського Олія Кравець. Переможці отримали дипломи і пам'ятні сувеніри. Фінан-

сову підтримку турніру надав Фонд "Lesia UA", головним меценатом якого є компанія GSC Game World.

Не можна не згадати і про значний внесок, який зробив в організацію та проведення турніру профком студентів КПІ. За словами його голови, керівника шахового університетського гуртка Ігоря Степанюка, змагання пройшли достатньо успішно і на високому рівні. Він також повідомив, що на прикінці листопада – початку грудня цього року в університеті планується провести ще один великий шаховий турнір, подібний до того, який було присвячено 125-річчю КПІ.

Володимир Школьний

Професор Володимир Огієвський: людина, яка стояла біля джерел Українського радіо

16 листопада 2024 року ми відзначили 100-річчя Українського радіо. Саме цього дня 1924 року вийшла в ефір перша його програма. Це був радіоконцерт квартету скрипальів імені Війома. Його транслювала перша українська радіомовна станція, яку група українських інженерів і техніків під керівництвом викладача Київського політехнічного інституту Володимира Огієвського обладнала в Харкові – тодішній столиці України. Згодом Огієвський очолював будівництво і запуск таких станцій в Одесі, Дніпропетровську, Тирасполі та в інших містах. І, звісно, у Києві. До речі, 1925 року в Київському політехнічному інституті вийшла в ефір і перша в СРСР аматорська колективна радіостанція RIKPI (Росія-Перша-Київський політехнічний інститут), яку інститутські ентузіасти радіосправи також створили під його орудою. Про життя і творчість цього видатного інженера і вченого, а також про роботу під його керівництвом розповідає його учень, голова Вченої ради Національного технічного університету України "Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського" академік НАН України Михайло Ільченко.

Родина Огієвських мешкала в Кропивницькому. Батько майбутнього радіотехніка Василь Дмитрович усе своє життя присвятив лісовій справі, став відомим ученим, а мати Марія Федотовна працювала сільською вчителькою. Їхній син Володимир народився 10 травня 1890 року. Фахову освіту він здобув у КПІ, де навчався протягом 1907-1914 років з перервою на два роки (1911-1912) у зв'язку з військовою службою, яку проходив в Іскровій (радіотелефрафоній) роті, де отримав звання прапорщика запасу.

Участь у Першій світовій війні змінила його знання та уміння у сфері радіотелеграфії, яка ґрунтувалася тоді на використанні азбуки Морзе. Володимир Огієвський успішно просувався по військовій службі, він був делегатом полкового та дивізійного комітетів Першого Всеросійського з'їзду радіотелеграфістів. Його обрали членом Ради військового радіотелеграфу, а в лютому 1918-го він її очолив.

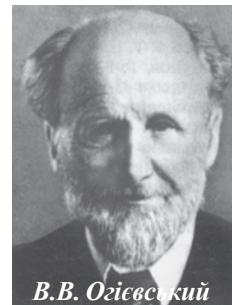
Того ж року в Сокольниках – під Москвою – вирішили збудувати нову приймально-передавальну радіостанцію незгасних коливань для оперативного зв'язку з фронтами громадянської війни. Керівником проекту було призначено професора М.В. Шулайкіна, а його помічником і заступником відповідального керівника – В.В. Огієвського. Наприкінці 1920 року станція була введена в експлуатацію, а у 1921-му Огієвсь-

кому дозволили повернутися до Києва, де живли його рідні. А вже з березня 1921 року Володимир Огієвський став викладачем на електротехнічному факультеті КПІ.

У тому ж 1921-му він організував радіолабораторію, що стала технічною базою розвитку радіотехнічної спеціальності, а згодом, у 1930 році – базою радіотехнічного факультету КПІ.

При радіолабораторії було створено майстерню, де студенти монтували апаратуру для лабораторії та для виконання радіотехнічних замовлень від різних установ. Зокрема було побудовано короткохвильову радіостанцію для магістрального радіозв'язку Південно-Західної залізниці.

У 1924 році в Харкові під керівництвом В.В. Огієвського створюється перша в Україні радіомовна станція. У наступні роки вчений і талановитий інженер бере участь у будівництві аналогічних станцій в Одесі, Дніпропетровську, Тирасполі та інших містах. Під час будівництва необхідно було створювати взаємопов'язані між собою спеціальні технічні пристрої – радіопередавачі, генера-

В.В. Огієвський

Під час побудови цих радіостанцій радіолабораторія КПІ брала на себе відповідальність постачати для фільтрів високовольтні конденсатори власного виробництва. Такі конденсатори раніше ввозилися з Німеччини: в СРСР їх могла виробляти тільки радіолабораторія Нижнього Новгорода. Однак вони витримували напругу не більш як 7 кіловольтів, та ще й виготовлялися з імпортного матеріалу. Тож у радіолабораторії КПІ Огієвський розробив оригінальний і водночас простий метод виготовлення високовольтних фільтрових конденсаторів, що давало змогу використовувати вітчизняну сировину.

Перший зразок, виготовлений особисто Володимиром Васильовичем, витримав 35 кіловольтів. Було налагоджено виробництво конденсаторів, і надалі в радіомайстерні при радіолабораторії КПІ розгорнулося серйоне виробництво високовольтних фільтрових конденсаторів, що дало змогу державі відмовитись від іноземного імпорту.

У 1930 році В.В. Огієвського обрали професором. У КПІ з його ініціативи було створено радіотехнічний факультет, на якому він був деканом понад 20 років! І понад 40 років очолював кафедру теоретичних основ радіотехніки.

Володимир Васильович завжди був соціально активною людиною. Він активно виступав за широке використання радіо в техніці та в побуті, всіляко допомагав численним радіоаматорам, зокрема короткохвильовим радистам. За його пропозицією, до речі, було створено Київське товариство "Друзів радіо", яке на свої кошти збудувало в столиці радіомовну станцію потужністю 1 кВт з 80-метровою антеною та видало (щоправда, єдиний) наклад журналу "Radіo для всіх".

У 1949 році під загальнюю редакцією професора В.В. Огієвського вийшов "Довідник радіоаматора", який набув особливої популярності, у ньому кілька розділів були присвячені аматорській апаратурі для коротких хвиль.

Серед учнів професора Огієвського – десятки докторів і кандидатів наук, чимало лауреатів державних премій у галузі науки та техніки, керівників підприємств і компаній, відомих учених і конструкторів нової техніки.

У 1924-1926 роках у КПІ навчався майбутній конструктор ракетної техніки, наш співвітчизник Сергій Павлович Корольов.

Згадуючи свої студентські роки, він говорив, що з усіх лабораторій занять йому найбільше подобався практикум з електротехніки, який вів Огієвський. Корольов розповідав, що це був спокійний, владний чоловік, який ніколи не присікувався і не намагався викликати прихильність до себе веселими жартами, а вперто вимагав того, що мав вимагати.

Для Корольова він уособлював людину дії, і саме таким, на його думку, повинен бути справжній інженер.

Повністю підтримую слова славетного конструктора космічних кораблів. Я став студентом радіотехнічного факультету, в якому деканом був Володимир Васильович, на стику 50-60-х років.

Авторитет професора Огієвського був дуже високим. Він охоче працював зі студентами й підтримував тих, хто мав інтерес до навчання, науки, до експериментаторства. Завжди цікавився і давав цінні поради. Мені справді пощастило: я пропрацював пілч-о-пілч з Володимиром Васильовичем близько двадцяти років і мав велике задоволення спілкуватися з ним і слухати його поради.

Про життя та діяльність свого Вчителя я написав у книжці "Засновник радіотехнічної школи", яка вийшла у світ у 2011 році у видавництві "Екмо".

Сьогодні в КПІ справу професора Огієвського продовжують його учні, які навчають студентів на радіотехнічному факультеті та в Навчально-науковому інституті телекомунікаційних систем. Про діяльність В.В. Огієвського розповідає розділ "Історія радіо" Державного політехнічного музею імені Бориса Патона. Як символ спадкоємності й розвитку добрих справ, які заклав свого часу Володимир Васильович, нині на території КПІ росте платан професора Огієвського, посаджений у 1965 році Вчителем спільно з його учнями.

Успішно працює сьогодні й радіоклуб "Політехнік", керівник якого – Микола Сергієнко – назначає, що "багато членів радіоклубу є учнями професора Огієвського, і всіми пишаємося нашим першовідкривачем, надаючи йому данину поваги й вдячності, намагаємося продовжувати та розвивати традиції й добре справи, започатковані цією легендарною, чудовою Людиною".

Михайло ІЛЬЧЕНКО,
академік НАН України

В.В. Огієвський на кафедрі теоретичних основ радіотехніки

торі електромагнітних хвиль з антеною, яка перетворює енергію високочастотного струму в енергію електромагнітних хвиль, котрі випромінюються у навколошні середовище. Складником радіопередавачів різних типів були пристрой фільтрації з використанням високовольтних конденсаторів.

4 листопада 2024 року на 85-му році пішов з життя Олег Михайлович Яхно – видатний вчений, мудрий наставник молоді, глибоко інтересний та чуйна людина, люблячий батько і дідусь.

У 1963 році Олег Михайлович закінчив механіко-математичний факультет Київського державного університету ім. Т.Г. Шевченка. В 1965 році вступив до аспірантури Київського політехнічного інституту. Закінчивши її дослідово у 1968 році, захистив кандидатську дисертацію і став працювати на кафедрі гідрравліки, компресорів і насосів.

З тієї пори і до останніх своїх днів Олег Михайлович працював у КПІ ім. Ігоря Сікорського. Заслужений діяч науки і техніки України, академік Академії наук Вищої школи України, доктор технічних наук, професор.

Упродовж 35 років він очолював кафедру прикладної гідроаеромеханіки і механотроніки НН ММІ.

Опублікував понад 350 наукових робіт, 20 підручників та навчальних посібників, монографій. Автор близько 60 винаходів.

Підготував 20 кандидатів наук. Під його керівництвом та за його безпосередньої участі захищено 12 докторських дисертацій.

Засновник і науковий керівник міжнародної конференції "Гідромеханіка в інженерній практиці" та голова Оргкомітету міжнародної конференції "Прогресивна техніка, технологія та інженерна освіта".

Багаторічна плідна праця та наукова діяльність Олега Михайловича Яхна відзначена низкою академічних та державних нагород.

Людина живе доти, поки її пам'ятують. Світлі спомини про Олега Михайловича житимуть у серцях його колег і учнів, серцях рідних, усіх, хто його знов, любив і поважав.

Олег Михайлович Яхно

газета Національного технічного
університету України
«Київський політехнічний інститут
імені Ігоря Сікорського»

<https://www.kpi.ua/kp>
Ідентифікатор друкованого медіа
в Реєстрі суб'єктів у сфері медіа
R30-03597

Головний редактор: Д.Л. СТЕФАНОВИЧ

Провідний редактор: Н.Є. ЛІБЕРТ

Дизайн та комп'ютерна верстка: І.Й. БАКУН

03056, м. Київ,
вул. Політехнічна, 14,
корп. №16, кімната № 126
gazeta@kpi.ua
(044) 204-85-95

Відповідальність за достовірність інформації несуть автори.

Позиція редакції не завжди збігається з авторською.